

Co to jest T_EX

T. Przechlewski

Grudzień 1998

Spis treści

Wstęp	1
<i>Bardzo krótka historia systemu</i>	1
Kto używa T _E X-a?	1
Dlaczego używa się T _E X-a?	2
Wersje językowe T _E X-a	2
Wymagania sprzętowe	2
Kto rozwija T _E X-a	2
T _E X w Polsce	3

Wstęp

T_EX (wym. tech) jest systemem profesjonalnego składu drukarskiego. **Wśród systemów służących do podobnych celów wyróżnia się dbałością o jakość wyników.** Nie ma sobie równych przy składaniu trudnych tekstów naukowych, słowników, itp. Inną zaletą T_EX-a, istotną szczególnie w środowisku akademickim jest jego status oprogramowania public domain.

Bardzo krótka historia systemu

T_EX powstał w Stanach Zjednoczonych na Uniwersytecie Stanforda. Jego twórcą jest wybitny matematyk i informatyk, profesor Donald E. Knuth. **System został ukończony w 1986 roku, w dziesięć lat po rozpoczęciu pracy.**

Kto używa T_EX-a?

System T_EX, odpowiednio przystosowany do pracy w różnych językach, jest używany przez setki tysięcy użytkowników na całym świecie. Na większości wyższych uczelni na świecie jest używany do składania tekstów naukowych.

Jest wykorzystywany przez dwóch największych na świecie wydawców tekstów naukowych tj. American Mathematical Society, oraz Springer Verlag (<http://www.springer.de>), a ponadto przez kilkadziesiąt innych wydawnictw, takich jak: Addison-Wesley Publishing Group (<http://www.aw.com>), Oxford University Press, Elsevier Publishers, Kluwer Academic Publishers itd.

Dlaczego używa się T_EX-a?

Są dwie główne przyczyny, które to spowodowały, oprócz doskonałej jakości składu jaką on oferuje. Jest to jego cena i jego powszechność. System T_EX jest oprogramowaniem *public domain* co oznacza, że każdy może zostać jego legalnym użytkownikiem bez żadnych opłat licencyjnych. Ponadto, jak każdy prawdziwy program *public domain*, jest dostępny *łącznie z kodami źródłowymi* co oznacza, że możliwe jest przygotowanie T_EX-a do pracy w każdym systemie. W rezultacie użytkownicy T_EX-a na całym świecie mogą się porozumiewać (np. wymieniać dokumenty poprzez pocztę elektroniczną) bez względu na to na jakim sprzęcie pracują (nie ma innego systemu oferującego w tym względzie tak nieograniczone możliwości jak T_EX).

Wersje językowe T_EX-a

TeX został zaprojektowany w taki sposób, że może być przystosowany do składania tekstów nie tylko w dowolnych językach ale także w tak egzotycznych z naszego, użytkowników alfabetu łacińskiego, systemach jak drukowanie z góry na dół (chińska albo japońska wersja językowa) czy z prawa na lewo (hebrajska i arabska).

Wymagania sprzętowe

T_EX jest przygotowany do pracy na wielu komputerach pracujących pod różnymi systemami operacyjnymi, na przykład na komputerach VAX (VMS, UNIX), HP (HP-UX), IBM (VM/CMS), IBM PC (MS DOS, Linux) SUN (Solaris), Cray, DEC, Commodore Amiga i Apple Macintosh. W Polsce T_EX jest najczęściej używany na komputerach typu IBM PC.

Kto rozwija T_EX-a

Użytkownicy T_EX-a na świecie są stowarzyszeni w międzynarodowej organizacji *T_EX Users Group* (<http://www.tug.org>). TUG liczy około 2000 członków indywidualnych reprezentujących wiele szkół, uniwersytetów, agencji rządowych (np. Los Alamos National Laboratory, NASA w USA czy CERN w Europie) i prywatnych, oraz ponad 100 instytucjonalnych. Ponadto istnieje kilkanaście narodowych grup użytkowników T_EX-a, z których do największych należą: DANTE (grupa niemieckojęzyczna), GUTENBERG (francuska grupa użytkowników T_EX-a), NTG (holenderska).

T_EX w Polsce

W 1992 roku powstało stowarzyszenie pn. Polska Grupa Użytkowników Systemu T_EX – GUST (<http://www.GUST.org.pl>). Obecnie należy do niego około 200 osób. Co roku organizowana jest Ogólnopolska Konferencja Użytkowników T_EX-a. Organizowane są kursy i szkolenia. W 1994 roku GUST był organizatorem IX Europejskiej Konferencji Użytkowników Systemu T_EX w Gdańsku. GUST wydaje dwa razy do roku swój biuletyn.